

SAUGOS DUOMENŲ LAPAS

NoroTec AB

Išdavimo data: Balandžio 28, 2016

Versija Nr 4.0

Pakeitimai: Rugsėjo 17, 2009

NoroTec™ Manganas Varis

1. MEDŽIAGOS ARBA MIŠINIO IR BENDROVĖS ARBA ĮMONĖS IDENTIFIKAVIMAS

1.1. Produkto identifikatorius

PRODUKTO PAVADINIMAS	NoroTec™ Manganas Varis
Grupės Pavadinimas	Trąšos paremtos manganu ir variu.

1.2. Medžiagos ar mišinio nustatyti naudojimo būdai ir nerekomenduojami naudojimo būdai

Produkto naudojimas	-
Limituotos naudojimo sąlygos	Netaikoma

1.3. Išsami informacija apie saugos duomenų lapo teikėją

Kompanija	NoroTec AB
Adresas	Lilla Fabriksgatan 5
Pašto kodas / Miestas	274 30 Skurup
Šalis	Švedija
Telefono nr.	+46-411-40660
Faksas	--
Kontaktinis asmuo	Bo Isacson
El. paštas	mail@norotec.se

1.4. Pagalbos telefono numeris

Pagalbos telefono numeris	Skambinti 112 arba skambinti +46 (0)8-33 12 31 – Nuodų Informacijos Centras, Švedija
---------------------------	--

2. GALIMI PAVOJAI

2.1. Medžiagos ar mišinio klasifikavimas

Produkto identifikacija: Mišinys

Klasifikacija pagal (EG) 1272/2008

Skin Irr. 2; H315

Eye Irr. 2; H319

STOT RE 2; H373

Aquatic Chronic 1; H410

2.2. Ženklavimo Elementai

Ženklavimo elementai pagal EG 1272/2008

Ženklinimas yra būtinas.

Signalinis žodis: Pavojus

Pavojingumo Frazės

H315	Dirgina odą
H319	Sukelia smarkų akių dirginimą
H410	Labai toksiška vandens organizmams, sukelia ilgalaikius pakitimus
P280	Mūvėti apsaugines pirštines/dėvėti apsauginius drabužius/naudoti akių (veido) apsaugos priemones.

SAUGOS DUOMENŲ LAPAS

NoroTec AB

Išdavimo data: Balandžio 28, 2016

Versija Nr 4.0

Pakeitimai: Rugsėjo 17, 2009

NoroTec™ Manganas Varis

P302+P352	PATEKUS ANT ODOS: Plauti dideliu vandens kiekiu
P305+P351+P338	PATEKUS Į AKIS: Atsargiai plauti vandeniu kelias minutes. Išimti kontaktinius lęšius, jeigu jie yra ir jeigu lengvai galima tai padaryti. Toliau plauti akis
P314	Pasijutus blogai, kreiptis į gydytoją
P273	Saugoti, kad nepatektų į aplinką
P391	Surinkti ištekėjusią medžiagą
P501	Turinį arba talpyklą išpilti (išmesti) pagal vietinius/regioninius/nacionalinius/tarptautinius reikalavimus

Sudaro

Mangano sulfatas	10 - 30 svoris - %
Vario nitratas	5 - 15 svoris - %
Vario nitratas	1 - 5 svoris - %

2.3. Kiti pavojai

PBT / vPvB	Produktas neturi PBT ar vPvB medžiagų
Kiti, neklasifikuojami, pavojai	Netaikoma

3. SUDĖTIS ARBA INFORMACIJA APIE SUDEDAMĄSIAS DALIS

3.1. Medžiagos

Nr	Veikliosios medžiagos pavadinimas	EC- numeris	CAS- numeris	REACH registracijos numeris	Konc. (%)	Klasifikacija (CLP)
1	Mangano sulfatas	233-089-9	7785-87-7	--	10 – 30	STOT Re. 2; 373 Aquatic Chronic 2, H411
2	Vario sulfatas	231-847-6	7758-98-7	--	5 – 15	Acute Tox. 4; H302 Skin Irrit. 2; H315 Eye Dam. 2; H319 Aquatic Chronic 1; H410
3	Vario nitratas	221-838-5	3251-23-8	--	1 – 5	Acute Tox. 4; H302 Aquatic Chronic 1; H410
4	Citrinos rūgštis	201-069-1	77-92-9	--	1 – 5	Eye Irrit. 2; H319
5	Karbamidas	200-315-5	57-13-6	--	1 – 5	Nepavojinga
6	Vanduo	231-791-2	7732-18-5	--	40 – 65	Nepavojinga

4. PIRMOSIOS PAGALBOS PRIEMONĖS

4.1. Pirmosios pagalbos priemonių aprašymas

Įkvėpus	Pakvėpuoti gryname ore.
Patekus ant odos	Nusivilkti užterštus drabužius, plauti odą muilu ir vandeniu
Patekus į akis	Skalauti vandeniu 5 minutes. Kreiptis į gydytoją jeigu akių dirginimas nepraeina.
Prarijus	Skalauti burną vandeniu. Išgerti kelias stiklines vandens arba pieno. Kreiptis į gydytoją jeigu didelis kiekis buvo suvartota.

4.2. Svarbiausi simptomai ir poveikis (ūmus ir uždelstas)

Įkvėpus	Gali sukelti deginimo jausmą akyse, nosyje, burnoje ir gerklėje. Produkte
----------------	---

SAUGOS DUOMENŲ LAPAS

NoroTec AB

Išdavimo data: Balandžio 28, 2016

Versija Nr 4.0

Pakeitimai: Rugsėjo 17, 2009

NoroTec™ Manganas Varis

	yra mangano sulfato. Kvėpavimas ilgą laiką purškimo dulkių gali sukelti chronišką apsinuodijimą manganu su galimais centrinės nervų sistemos pažeidimais.
Patekus ant odos	Pakartotinas poveikis gali sukelti odos džiūvimą arba skilinėjimą.
Patekus į akis	Sukelia smarkų akių dirginimą. Medžiagos pūslai gali sukelti trumpalaikį akių paraudimą ir dirginimą
Prarijus	Prarijus didelį kiekį gali pradėti pykinti, sukelti vėmimą.

4.3. Nurodymas apie bet kokios neatidėliotinos medicinos pagalbos ir specialaus gydymo reikalingumą.

Pastebėjimas gydytojams	Simptominis gydymas
Gydymas	Jokio specialaus gydymo

5. PRIEŠGAISRINĖS PRIEMONĖS

5.1. Gesinimo priemonės

Bendra informacija	Nedegus produktas
5.1.1. Tinkamos gesinimo priemonės	Produktas nėra degus. Pasirinkti tinkamas gesinimo priemones pagal ugnies vietą, plotą
5.1.2. Netinkamos gesinimo priemonės	Nėra

5.2. Specialūs medžiagos ar mišinio keliami pavojai

Medžiagos ar mišinio pavojai	Ugnies ar sprogimo rizikos nėra.
Pavojingi terminio skilimo produktai	Vario, mangano, sieros ir azoto oksidai.

5.3. Patarimai gaisrininkams

5.3.1. Specialūs apsaugos veiksmai gaisrininkams	Vengti nuodingų garų įkvėpimo.
5.3.2. Speciali apsaugos įranga gaisrininkams	Gaisrininkai turėtų naudoti apsauginius drabužius ir kvėpavimo aparatą.
5.3.3. Papildoma informacija	Jei įmanoma, pašalinti produktą iš degančios vietos. Kitų atveju, atvėsinti užsidegusius konteinerius vandeniu kol ugnis dings. Neleisti pasiekti kanalizacijos ar vandens telkinių.

6. AVARIJŲ LIKVIDAVIMO PRIEMONĖS

6.1. Asmens atsargumo priemonės, apsaugos priemonės ir skubios pagalbos procedūros.

Vengti kontakto su akimis ir oda. Vilkėti tinkamą asmens apsaugos priemones. Dėl informacijos apie asmens priemones, žr. 8 skirsnį.

6.2. Ekologinės atsargumo priemonės

Vengti medžiagos išsiliejimo vandens telkiniuose, kanalizacijos sistemose, arba tai užterš dirvožemį ir augmeniją. Jei tai neišvengiama, skubiai skambinti į policiją ar atitinkamas institucijas.

6.3. Izoliavimo ir valymo procedūros bei priemonės

Apsaugoti išsiliejimą naudojant smėlį ar kitą inertišką sugeriamąją medžiagą ir laikyti sandariuose konteineriuose. Išvalyti teritoriją naudojant vandenį ir tinkamas chemines priemones. Surinkta medžiaga turi būti šalinama kaip pavojingos atliekos.

SAUGOS DUOMENŲ LAPAS

NoroTec AB

Išdavimo data: Balandžio 28, 2016

Versija Nr 4.0

Pakeitimai: Rugsėjo 17, 2009

NoroTec™ Manganas Varis

6.4. Nuoroda į kitus skirsnius

Žiūrėti skirsnį 8 dėl asmens apsaugos priemonių

Žiūrėti skirsnį 13 dėl atliekų naudojimo.

7. NAUDOJIMAS IR SANDĖLIAVIMAS

7.1. Su saugiu tvarkymu susijusios atsargumo priemonės

Tvarkymas	Vengti kontakto su oda ir akimis. Vengti įkvėpimo garais. Negalima valgyti, gerti, rūkyti naudojimo metu. Plauti rankas po darbo ir prieš pertrauką.
------------------	--

7.2. Saugaus sandėliavimo sąlygos, įskaitant visus nesuderinamumus

Sandėliavimo sąlygos	Laikyti sausai ir vėsiai gerai vėdinamoje patalpoje ir gerai uždarytoje originalioje pakuotėje.
Sąlygos, kurių vengti	Apsaugota nuo šalčio. Vengti tiesioginės saulės

7.3. Konkretus (-ūs) galutinio naudojimo būdas (-ai)

Sąlygos, kurių vengti	Laikyti atokiai nuo stipraus šarminio tirpalo ir stiprių oksidatorių.
------------------------------	---

7.4. Konkretus galutinis naudojimas

Konkretus naudojimas	Trąšos
-----------------------------	--------

8. POVEIKIO PREVENCIJA/ASMENS APSAUGA

8.1. Kontrolės parametrai

Medžiaga	CAS nr.	Range	ppm	mg/m3	Šalis	Pastabos
Vario sulfatas (varis)	7440-50-8	8 h	--	1,0	UK	--
Vario nitratas (varis)	7440-50-8	8 h	--	1,0	UK	--
Mangano sulfatas (manganas)	7439-96-5	8 h	--	0,5	UK	--

8.2. Poveikio kontrolė

Vengti kontakto su oda ir akimis. Nevalgyti, negerti ar rūkyti darbo metu. Plauti rankas prieš pertrauką ir po darbo.

8.2.1. Tinkama techninė kontrolė

Neaktualu šiam produktui.

8.2.2. Individualios apsaugos priemonės, pvz: apsauginė asmens įranga.

8.2.2.1. Kvėpavimo takų apsauga	Dėl rizikos įkvėpti, naudoti respiratorius.
8.2.2.2. Akių/veido apsauga	Dėvėti tvirtai besilaikančius apsauginius akinius.
8.2.2.3. Rankų apsauga	Dėl ilgo ir pasikartojančio kontakto su produktu naudoti pirštines pagamintas iš butilo kaučiuko.
8.2.2.4. Kūno apsauga	Vilkėti tinkamai apsaugančią aprangą
8.2.2.5. Terminiai pavojai	Produktas nesudaro jokio terminio pavojaus. Specialių priemonių nereikia.
8.2.2.6. Kita informacija	Akių skalavimo įranga turi būti prieinama.

SAUGOS DUOMENŲ LAPAS

NoroTec AB

Išdavimo data: Balandžio 28, 2016

Versija Nr 4.0

Pakeitimai: Rugsėjo 17, 2009

NoroTec™ Manganas Varis

8.2.3. Aplinkos poveikio kontrolė

Vengti patekimo į aplinką

9. FIZINĖS IR CHEMINĖS SAVYBĖS

9.1. Informacija apie pagrindines fizines ir chemines savybes

Fizinė būseną	Skysta
Spalva	Mėlynai žalia
Kvapą	Praktiškai bekvapė
Kvapo slenkstis	Nėra informacijos
Tirpumas	Visiškai tirpus vandenyje prie 20 °C
pH	Apie 1.8
Tirpimo taškas/užšalimo temperatūra	0°C
Pradinė virimo temperatūra	100°C
Plūpsnio temperatūra	Netaikoma, produktas nėra degus.
Garavimo greitis	Kaip vanduo
Degumas (kietų medžiagų, dujų)	Netaikoma
Degimo laikas	Netaikoma
Degimo greitis	Netaikoma
Viršutinė/apatinė sprogo riba	Nesproguos
Garų slėgis	Nėra informacijos
Garų tankis	Nėra informacijos
Santykinis tankis	1.35 g/cm ³ prie 20°C
Pasiskirstymo koeficientas n-oktanolio/vandens	Netaikoma
Užsidegimo temperatūra	Nėra informacijos
Skilimo temperatūra	Netaikoma

9.2. Kita informacija

Nėra.

10. STABILUMAS IR REAKTINGUMAS

10.1 Reaktingumas	Neaktyvus
10.2 Cheminis stabilumas	Chemiškai stabilus esant normalioms naudojimo ir laikymo sąlygoms
10.3 Pavojingų reakcijų galimybė	Nėra esant normalioms laikymo sąlygoms.
10.4 Vengtinios sąlygos	Stiprus karštis, tiesioginė saulės šviesa, šerkšnas.
10.5 Nesuderinamos medžiagos	Stiprus šarminiai tirpalai ir stiprus oksidatoriai
10.6 Pavojingi skilimo produktai	Terminis skilimas sukelia boro, fosforo, kalio, vario, mangano, magnio, cinko ir sieros oksidų susidarymą.

11. TOKSIKOLIGINĖ INFORMACIJA

11.1 Informacija apie toksinį poveikį

11.1.1 Ūmus toksiškumas

Nekenksminga po kontakto su oda.

11.1.2 Ūmus toksiškumas mangano sulfato:

SAUGOS DUOMENŲ LAPAS

NoroTec AB

Išdavimo data: Balandžio 28, 2016

Versija Nr 4.0

Pakeitimai: Rugsėjo 17, 2009

NoroTec™ Manganas Varis

Poveikio kelias	Vertė/vnt	Rūšys	Poveikio laikas	Metotas/Pastabos
LD50, oral	369 mg/kg	žiurkė	--	--

11.1.3 Ūmus toksiškumas vario sulfato:

Poveikio kelias	Vertė/vnt	Rūšys	Poveikio laikas	Metotas/Pastabos
LD50, oral	369 mg/kg	žiurkė	--	--

11.1.4 Ūmus toksiškumas vario nitrato:

Poveikio kelias	Vertė/vnt	Rūšys	Poveikio laikas	Metotas/Pastabos
LD50, oral	950 mg/kg	žiurkė	--	--

11.1.5 Dirginimas/Korozija

Dirgina akis, dirgina susilietus su oda.

11.2 Galimi ūmūs poveikiai

Įkvėpus	Gali sukelti deginimo jausmą akyse, nosyje, burnoje ir gerklėje. Produkte yra mangano sulfato. Kvėpavimas ilgą laiką purškimo dulkių gali sukelti chronišką apsinuodijimą manganu su galimais centrinės nervų sistemos pažeidimais.
Patekus ant odos	Pakartotinas poveikis gali sausinti odą, dirginimą, paraudimą ir odos trūkinėjimą
Patekus į akis	Sukelia smarkų akių dirginimą. Pūslai sukelia trumpalaikį dirginimą, įskaitant deginimą ir paraudimą.
Prarijus	Prarijus didelį kiekį gali pradėti pykinti, sukelti vėmimą.

11.3 Jautrumas įkvėpus/patekus ant odos

Produkto jautrumo įvertinimas:

Produkte nėra jokių jautrinančių medžiagų.

11.4.1 Genetinių ląstelių mutageniškumas

Produkto mutageniškumo įvertinimas:

Produkte nėra jokių mutageninių medžiagų.

11.4.2 Kancerogeniškumas

Produkto kancerogeniškumo įvertinimas:

Produkte nėra jokių kancerogeninių medžiagų

11.4.3 Reprodukcijos toksiškumas

Produkto reprodukcijos toksiškumo įvertinimas:

Produkte nėra jokių reprodukcijos toksiškumo medžiagų.

11.4.4 Vystymosi toksiškumas

Produkto teratogeniškumo įvertinimas:

Produkte nėra jokių vystymosi toksiškumo medžiagų.

11.5 Lėtinis toksiškumas

Remiantis turi informacija, lėtinis toksiškumas po ilgalaikio poveikio nėra tikėtinas.

11.6.1 Toksiškumas konkrečiam organui (vienkartinis poveikis)

Remiantis turima informacija, toksiškumas konkrečiam organui nėra tikėtinas.

11.6.2 Pasikartojančių dozių toksiškumas ir konkretaus organo toksiškumas (besikartojantis poveikis)

Pasikartojantis kontaktas su produktu nesukelia jokio sistemingo poveikio.

Vis dėlto, vietinis efektas kaip sausa oda, dirginimas, raudonumas ir odos trūkinėjimas pasirodys.

SAUGOS DUOMENŲ LAPAS

NoroTec AB

Išdavimo data: Balandžio 28, 2016

Versija Nr 4.0

Pakeitimai: Rugsėjo 17, 2009

NoroTec™ Manganas Varis

Pasikartojantis įkvėpimas neturėtų sukelti jokio su medžiaga susijusio poveikio.

12. EKOLOGINĖ INFORMACIJA

12.1.1 Toksiškumas

12.1.1 Ūmus mangano sulfato toksiškumas vandens organizmams

Testas	Kiekis/vnt	Testo Metodas	Poveikio laikas	Rūšys
Fish LC50	30 mg/l	--	96 h	Fathead minnow
Daphnia EC50	8 mg/l	--	48 h	Daphnia magna

12.1.2 Ūmus vario sulfato toksiškumas vandens organizmams

Testas	Kiekis/vnt	Testo Metodas	Poveikio laikas	Rūšys
Fish LC50	0,1 mg/l	--	96 h	Rinbow trout
Daphnia EC50	0,024 mg/l	--	48 h	Daphnia magna

12.1.3 Ūmus vario nitrato toksiškumas vandens organizmams

Testas	Kiekis/vnt	Testo Metodas	Poveikio laikas	Rūšys
Fish LC50	0,2 mg/l	--	96 h	Zebra danio
Daphnia EC50	0,07 mg/l	--	48 h	Daphnia magna
IC50	0,085 mg/l	--	14 dienų	Green alga

12.1.3 Ekologinis toksiškumas

Produktas yra labai toksiškas vandens organizmams.

12.2 Patvarumas ir skaidomumas

Išvados	Produkto sudėtyje yra boro, geležies, vario, mangano, magnio, cinko ir sieros. Elementai nėra biologiškai skaidomi.
---------	---

12.3 Bioakumuliacijos potencialas

Išvados	Bioakumuliacijos gali būti tikimosi dėl vario ir mangano
---------	--

12.4 Mobilumas dirvožemyje

Produktas yra mobilus dirvožemio profilyje dėl didelio tirpumo vandenyje.

12.5 PBT ir vPvB vertinimo rezultatai

Produkte nėra medžiagų, kurios yra identifikuojamos kaip PBT ar vPvB medžiaga (medžiaga yra patvari, bioakumuliacinė ir toksiška)

12.6 Kitas nepageidaujamas poveikis

Nėra žinoma

12.7 Aplinkos informacija/išvados

Mišinys koncentruotojo formoje yra klasifikuojamas kaip labai toksiškas vandens organizmams su ilgalaikiu poveikiu.

Vengti produkto paskleidimo šalia ežerų ir upių.

13. ATLIEKŲ TVARKYMAS

13.1 Atliekų tvarkymo metodai

Produktas

Tvarkymo metodas	Atliekos yra pavojingos. Išmesti į tam pritaikytus atliekų įrenginius
Pavojingos atliekos	Taip

SAUGOS DUOMENŲ LAPAS

NoroTec AB

Išdavimo data: Balandžio 28, 2016

Versija Nr 4.0

Pakeitimai: Rugsėjo 17, 2009

NoroTec™ Manganas Varis

Pakuotė

Tvarkymo metodas	Nevalytos tuščios pakuotės yra pavojingos atliekos. Išmesti į tam pritaikytus atliekų įrenginius
Pavojingos atliekos	Taip
Atsargumo priemonės	Nebūdinga

Atliekų klasifikatorius (EWC)

EWC Atliekų Kodas	Atliekų rūšis
02 01 08*	Agrocheminės atliekos, turinčios pavojingų medžiagų
15 01 10*	Pakuotė, užteršta pavojingomis medžiagomis ar turinti jų liekanų

14. INFORMACIJA APIE GABENIMĄ

Šis produktas yra klasifikuojamas kaip pavojinga prekė.

JT numeris:	3082
Tinkamas krovinio pavadinimas:	Aplinkai pavojinga medžiaga, skysta (vario nitratas, cinko nitratas, mangano nitratas)

ADR/RID (Kelių/Geležinkelių transportas)

Klasė	9	Pakavimo grupė	III
Etiketė	--	Aplinkai pavojinga	Taip
Pavojingumo numeris	90	Tunelio apribojimo kodas	E

IMDG (Jūrų transportas)

Klasė	9	Pakavimo grupė	III
Etiketė	--	EmS	F-A, S-F
Teršia vandenį	Taip		

IATA (Oro transporta)

Klasė	9	Pakavimo grupė	III
Etiketė	--	Aplinkai pavojinga	Taip

14.7 Nesupakuotų krovinių vežimas pagal MARPOL 73/78 II priedą ir IBC kodeksą

Šis teisės aktas netaikomas.

15. INFORMACIJA APIE REGLAMENTAVIMĄ

15.1 Su konkrečia medžiaga ar mišiniu susiję saugos, sveikatos ir aplinkos teisės aktai

Klasifikavimą ir ženklinimą pagal (EG) 1272/2008 galima rasti skirsnyje nr. 2. Šis saugos duomenų lapas yra paruoštas remiantis Annex II REACH reglamentu (EC) 1907/2006 ir reglamentu (EC) Nr. 453/2010 Appendix I.

Igaliojimas	Nereikalaujama
Naudojimo apribojimai	Jokių
Kiti ES teisės aktai	Šiame produkte nėra jokių ozono sluoksnį ardančių medžiagų ir jokio patvaraus organinio teršalo.

15.2 Cheminės saugos vertinimas

Nėra būdinga produktams

16. KITA INFORMACIJA

GAMINTOJO PRANEŠIMAS

SAUGOS DUOMENŲ LAPAS

NoroTec AB

Išdavimo data: Balandžio 28, 2016

Versija Nr 4.0

Pakeitimai: Rugsėjo 17, 2009

NoroTec™ Manganas Varis

Šis saugos duomenų lapas yra pateiktas MM-Support AB, Švedija, ir patvirtintas NoroTec AB, Švedija. Kontaktinis asmuo: Bo Isacson, NoroTec AB, Švedija.

SAŪSAŠAS PAVOJINGUMO FRAZIŲ, PAMINĖTŲ 2 IR 3 SKIRSNIUOSE

Nr.	Tekstas
H302	Kenksminga prarijus
H319	Sukelia smarkų akių dirginimą
H373	Gali pakenkti organams, jeigu medžiaga veikia ilgai arba kartotinai
H410	Labai toksiška vandens organizmams, sukelia ilgalaikius pakitimus
H411	Toksiška vandens organizmams, sukelia ilgalaikius pakitimus

Peržiūros apžvalga

Versija	Peržiūros data	Atsakingas asmuo	Pakeitimai
v.2	Balandis 28, 2016	Bo Isacson	Visas saugos duomenų lapas buvo pakoreguotas į REACH II formatą